

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 września 2016 r.

Poz. 1596

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 26 września 2016 r.

w sprawie warunków prowadzenia studiów

Na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1, 1a, 2 i 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, jakie musi spełniać program kształcenia;
- 2) warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
- 3) kierunki studiów, które są prowadzone jako jednolite studia magisterskie i jako studia drugiego stopnia oraz które mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie;
- 4) szczegółowe warunki tworzenia i funkcjonowania filii i zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni.

Rozdział 2

Warunki, jakie musi spełniać program kształcenia

§ 2. Program kształcenia dla określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia oraz program studiów.

§ 3. 1. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy, w tym wybrane efekty kształcenia właściwe dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów:

- 1) dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
- 2) dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

---

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1896).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240, 1268 i 1923 oraz z 2016 r. poz. 64, 907, 908, 1010 i 1311.

2. Opis zakładanych efektów kształcenia zawiera również efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego.

3. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

4. Program studiów zawiera opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia.

5. W przypadku gdy podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadzi na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, proces kształcenia umożliwia uzyskanie takich samych efektów kształcenia na każdej z tych form studiów.

§ 4. 1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa:

- 1) formę studiów;
- 2) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia;
- 3) moduły zajęć – zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów kształcenia oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS;
- 4) sposoby weryfikacji i oceny osiągania przez studenta zakładanych efektów kształcenia;
- 5) plan studiów uwzględniający moduły zajęć, o których mowa w pkt 3, a w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej – również zajęcia z wychowania fizycznego; zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS;
- 6) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;
- 7) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne;
- 8) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki, oraz liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach tych praktyk.

2. Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia określa dla każdego z tych obszarów procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Program studiów dla kierunku:

- 1) o profilu praktycznym – obejmuje moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 2, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych;
- 2) o profilu ogólnoakademickim – obejmuje moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z tym kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 2, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.

§ 5. 1. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla kierunku o profilu praktycznym, są prowadzone:

- 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej;
- 2) w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów;
- 3) przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.

2. Zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową lub artystyczną są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny.

3. Zajęcia na kierunku lekarskim z zakresu nauk klinicznych związanych z określoną specjalnością w zakresie nauk medycznych są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających prawo wykonywania zawodu lekarza oraz odpowiednią specjalizację.

4. Na kierunku pielęgniarstwo oraz kierunku położnictwo zajęcia:

- 1) z zakresu odpowiednio podstaw opieki pielęgniarstwiej lub podstaw opieki położniczej,
- 2) z zakresu opieki specjalistycznej,
- 3) praktyczne

– są prowadzone przez nauczycieli akademickich spełniających wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej „ustawą”.

§ 6. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów uwzględnia w programie kształcenia wnioski z analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów w celu doskonalenia programu kształcenia może dokonywać w nim zmian.

3. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy, może, w ramach posiadanego uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, dokonywać zmian:

- 1) zajęć, za które student może uzyskać łącznie do 50% punktów ECTS, określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia;
- 2) łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów kształcenia określonych przez senat uczelni aktualnych na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia.

4. Zmiany efektów kształcenia wymagają zatwierdzenia przez senat uczelni.

5. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może dokonywać w programie kształcenia również zmian:

- 1) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne, a także form i metod prowadzenia zajęć;
- 2) koniecznych do:
  - a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną,
  - b) dostosowania programu kształcenia do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

6. Zmiany w programach kształcenia, o których mowa w:

- 1) ust. 2 i 3 – są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia;
- 2) ust. 5 – mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

7. Zmiany w programach kształcenia wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są ogłaszane co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

Rozdział 3

Warunki, jakie musi spełniać podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia

§ 7. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia albo jednolite studia magisterskie, jeżeli:

- 1) senat uczelni:
  - a) określił nazwę kierunku studiów adekwatną do zakładanych efektów kształcenia, poziom kształcenia oraz formę studiów,
  - b) określił profil kształcenia, w tym również dla kierunków studiów, o których mowa w art. 9b ustawy,
  - c) przyporządkował kierunek studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazał dziedziny nauki i dyscypliny naukowe lub dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów;

- 2) jednostka ta:
- a) posiada program kształcenia dla tego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia,
  - b) wskazała związek kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju,
  - c) zapewnia studentom odbywanie praktyk zawodowych przewidzianych w programie kształcenia dla kierunku studiów o profilu praktycznym łącznie w wymiarze co najmniej trzech miesięcy na każdym z poziomów kształcenia, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki,
  - d) spełnia wymagania dotyczące minimalnej liczby i kwalifikacji nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego kierunku studiów, zwanego dalej „minimum kadrowym”, oraz kwalifikacji innych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami,
  - e) spełnia wymagania dotyczące proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów na tym kierunku studiów,
  - f) dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację efektów kształcenia, w tym zapewnia odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć w salach dydaktycznych, laboratoriach i pracowniach,
  - g) zapewnia możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na tym kierunku studiów oraz z elektronicznych zasobów wiedzy,
  - h) prowadzi – w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia – systematyczne działania mające na celu ocenę i doskonalenie programu kształcenia, w szczególności w kontekście potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, która rozpoczyna kształcenie na nowym kierunku studiów, jest obowiązana:

- 1) spełniać wymagania dotyczące infrastruktury określone w ust. 1 pkt 2 lit. f od dnia rozpoczęcia prowadzenia w salach dydaktycznych, laboratoriach i pracowniach zajęć wymagających tej infrastruktury, w zakresie przewidzianym w programie kształcenia;
- 2) prowadzić systematyczne działania na rzecz doskonalenia programu kształcenia od dnia rozpoczęcia kształcenia na tym kierunku studiów;
- 3) spełniać wymagania dotyczące minimum kadrowego w stopniu zapewniającym prowadzenie zajęć przewidzianych w planie studiów nie później niż od początku pierwszego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia na tym kierunku, z tym że wymagania dotyczące minimum kadrowego muszą zostać spełnione w pełnym zakresie w przypadku:
  - a) studiów pierwszego i drugiego stopnia – od początku drugiego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia,
  - b) jednolitych studiów magisterskich – od początku czwartego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia.

3. W przypadku podjęcia przez senat uczelni uchwały o zniesieniu określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia lub w przypadku, o którym mowa w art. 11a ust. 5 ustawy, podstawowa jednostka organizacyjna uczelni jest obowiązana spełniać wymagania dotyczące minimum kadrowego na tym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia w pełnym zakresie, z tym że wymagania dotyczące minimum kadrowego mogą być spełnione w stopniu zapewniającym prowadzenie zajęć przewidzianych w planie studiów w przypadku:

- 1) studiów pierwszego stopnia – od początku trzeciego roku studiów ostatniego cyklu kształcenia;
- 2) studiów drugiego stopnia – od początku drugiego roku studiów ostatniego cyklu kształcenia;
- 3) jednolitych studiów magisterskich – od początku piątego roku studiów ostatniego cyklu kształcenia.

4. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunku o profilu ogólnoakademickim, jeżeli prowadzi badania naukowe w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów i zapewnia studentom tego kierunku:

- 1) co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
- 2) udział w badaniach – w przypadku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich.

§ 8. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunkach: lekarskim, pielęgniarstwo, położnictwo lub analityka medyczna, jeżeli zostały spełnione warunki określone w § 7 ust. 1 pkt 2 lit. b–h oraz jednostka ta posiada programy studiów, w tym plany studiów, dla tych kierunków, zgodne ze standardami kształcenia określonymi odpowiednio na podstawie art. 9b ust. 1 lub 1a ustawy.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunkach: lekarsko-dentystycznym, farmacja, weterynaria lub architektura, jeżeli zostały spełnione warunki określone w § 7 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b–h, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – również w § 7 ust. 4, oraz jednostka ta posiada programy studiów, w tym plany studiów, dla tych kierunków, zgodnie ze standardami kształcenia określonymi odpowiednio na podstawie art. 9b ust. 1 lub 2 ustawy.

3. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunku lekarskim, jeżeli:

- 1) w skład infrastruktury, o której mowa w § 7 ust. 1 pkt 2 lit. f, wchodzi prosektorium i pracownia mikroskopowa;
- 2) umożliwia prowadzenie zajęć z zakresu nauk podstawowych oraz nauk klinicznych w podmiotach leczniczych, które ze względu na swoją specyfikę oraz liczbę udzielanych przez nie świadczeń medycznych zapewniają studentom realizację zakładanych efektów kształcenia z zakresu nauk klinicznych.

4. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo, jeżeli spełnia wymagania w zakresie organizacji studiów na tych kierunkach określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy.

5. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może w ramach kierunku studiów prowadzić kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, jeżeli spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9c ustawy.

§ 9. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni zalicza do minimum kadrowego dla kierunku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy, lub nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni, dla których podstawowym miejscem pracy jest instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk albo instytut badawczy, a jeżeli są to studia o profilu praktycznym – także osoby, o których mowa w art. 9a ust. 2 i 3 ustawy, również w przypadku gdy uczelnia nie jest ich podstawowym miejscem pracy.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni zalicza do minimum kadrowego dla kierunku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy, lub osoby, o których mowa w art. 9a ust. 2 i 3 ustawy, również w przypadku gdy uczelnia nie jest ich podstawowym miejscem pracy.

§ 10. 1. Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów.

2. Nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będący osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311), zwany dalej „samodzielnym nauczycielem akademickim”, może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia w wymiarze co najmniej 30 godzin dydaktycznych, a w przypadku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym – w wymiarze co najmniej 60 godzin dydaktycznych.

3. Nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra lub równorzędny może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia w wymiarze co najmniej 60 godzin dydaktycznych.

§ 11. 1. Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów:

- 1) o profilu ogólnoakademickim – jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku;
- 2) o profilu praktycznym – jeżeli spełnia wymagania określone w pkt 1 lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku.

2. Każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów, powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia.

3. Jeżeli podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadzi kierunek studiów o profilach ogólnoakademickim i praktycznym, to minimum kadrowe dla tego kierunku studiów stanowi minimum kadrowe kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, powiększone o co najmniej 30% minimum kadrowego kierunku studiów o profilu praktycznym, do którego zaliczani są nauczyciele akademicy posiadający doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku.

§ 12. 1. Minimum kadrowe na określonym kierunku studiów:

- 1) w przypadku studiów pierwszego stopnia:
  - a) o profilu ogólnoakademickim – stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora,
  - b) o profilu praktycznym – stanowi co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora;
- 2) w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

2. Minimum kadrowe:

- 1) na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, portugalskiego, rosyjskiego, białoruskiego, ukraińskiego, czeskiego i słowackiego:
  - a) w przypadku studiów pierwszego stopnia – stanowi co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki i co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów,
  - b) w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej dziewięciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej czterech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów;
- 2) na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języków obcych innych niż wymienione w pkt 1:
  - a) w przypadku studiów pierwszego stopnia – stanowi co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej dwóch nauczycieli akademickich, w tym co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki, powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów,
  - b) w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej dziewięciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej czterech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów;
- 3) na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie etnofilologii:
  - a) w przypadku studiów pierwszego stopnia – stanowi co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka mniejszości narodowych i etnicznych, który jest związany z tym kierunkiem studiów,
  - b) w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka mniejszości narodowych i etnicznych, który jest związany z tym kierunkiem studiów;
- 4) na kierunku studiów w obszarze kształcenia w zakresie sztuki:
  - a) w przypadku studiów pierwszego stopnia – stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora,
  - b) w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora;

- 5) na kierunkach studiów pielęgniarstwo i położnictwo:
- a) w przypadku studiów pierwszego stopnia – stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią,
  - b) w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią;
- 6) na kierunkach studiów związanych z kształceniem w zakresie nawigacji oraz mechaniki i budowy maszyn, prowadzonych w uczelniach morskich, w przypadku studiów drugiego stopnia – stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

3. Do minimum kadrowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora i specjalizującego się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów, można zaliczyć nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, dla którego język ten jest językiem ojczystym.

§ 13. 1. Minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich:

- 1) na kierunkach studiów:
- a) lekarskim,
  - b) lekarsko-dentystycznym,
  - c) analityka medyczna,
  - d) farmacja,
  - e) fizjoterapia,
  - f) weterynaria,
  - g) prawo,
  - h) prawo kanoniczne,
- 2) na kierunkach studiów związanych z kształceniem w zakresie:
- a) psychologii,
  - b) teologii

– stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

2. Minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich na kierunkach studiów związanych z kształceniem w zakresie:

- 1) aktorstwa,
- 2) konserwacji i restauracji dzieł sztuki,
- 3) realizacji obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografii,
- 4) reżyserii,
- 5) scenografii,
- 6) grafiki,
- 7) malarstwa,
- 8) rzeźby

– stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

§ 14. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów na danym kierunku studiów nie może być mniejsza niż 1:60, z tym że w przypadku:

- 1) kierunków studiów związanych z kształceniem w zakresie języków obcych – nie może być mniejsza niż 1:50;
- 2) kierunków studiów lekarskiego i lekarsko-dentystycznego – nie może być mniejsza niż 1:40;
- 3) kierunków studiów w obszarze sztuki – nie może być mniejsza niż 1:25.

§ 15. 1. Wniosek o nadanie podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 3 i 5 ustawy, uprawnia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia zawiera:

- 1) ogólną charakterystykę studiów obejmującą:
  - a) nazwę kierunku studiów, poziom i profil kształcenia oraz formę studiów,
  - b) koncepcję kształcenia, w tym:
    - wskazanie związku kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju,
    - przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych obszarów kształcenia w liczbie punktów ECTS, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2,
    - wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia,
    - wskazanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom;
- 2) uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
- 3) informację o posiadanej przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni kategorii naukowej, o której mowa w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z 2015 r. poz. 249 i 1268 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1311), opis prowadzonych badań naukowych w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z wnioskowanym kierunkiem studiów oraz informację w zakresie spełniania wymagań określonych w § 7 ust. 4, w tym dla studiów drugiego stopnia wskazanie liczby studentów, którzy będą brać udział w badaniach – w przypadku wniosku o nadanie uprawnienia do prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim;
- 4) opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- 5) analizę zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy;
- 6) opis sposobów weryfikacji i oceny osiągniętych przez studenta efektów kształcenia w trakcie całego procesu kształcenia;
- 7) opis warunków prowadzenia studiów oraz sposobu organizacji i realizacji procesu kształcenia, w tym:
  - a) wykaz osób proponowanych do minimum kadrowego zawierający:
    - imiona i nazwiska oraz numery PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
    - informacje o przewidywanym wymiarze czasu pracy poszczególnych osób oraz o terminie podjęcia zatrudnienia w uczelni,
    - informacje o dorobku naukowym lub artystycznym wraz z wykazem publikacji lub – w przypadku kierunku studiów o profilu praktycznym – opis doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią,
  - b) wymiar zajęć planowanych dla poszczególnych nauczycieli akademickich, informację o przydziale zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym w ramach studiów o profilu praktycznym lub zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w ramach studiów o profilu ogólnoakademickim oraz informację o spełnieniu wymagań określonych w § 5 ust. 2,
  - c) proporcję liczby nauczycieli akademickich proponowanych do minimum kadrowego do przewidywanej liczby studentów,
  - d) informacje na temat infrastruktury, którą dysponuje podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, w tym szczegółowy opis sal dydaktycznych, laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia,
  - e) informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy;
- 8) wykaz załączników.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) kopię uchwały senatu uczelni w sprawie utworzenia kierunku studiów oraz kopię uchwały o określeniu opisu zakładanych efektów kształcenia;
- 2) kopię uchwały rady podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni w sprawie programu studiów wraz z kopią opinii właściwego organu samorządu studentów;
- 3) program studiów dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- 4) kopie oświadczeń osób proponowanych do minimum kadrowego o możliwości zaliczenia ich do tego minimum kadrowego w przypadku uzyskania uprawnienia do prowadzenia wnioskowanego kierunku studiów wraz z informacją o aktualnym zaliczeniu do minimum kadrowego;
- 5) kopie dokumentów potwierdzających uzyskanie przez osoby proponowane do minimum kadrowego tytułu zawodowego, stopnia naukowego, uprawnienia równoważnego z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, tytułu naukowego, a w przypadku gdy tytuł zawodowy, stopień naukowy lub tytuł naukowy został uzyskany za granicą – kopie dokumentów wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego;
- 6) kopie dokumentacji potwierdzającej dysponowanie infrastrukturą spełniającą wymagania określone w § 7 ust. 1 pkt 2 lit. f od dnia rozpoczęcia prowadzenia w salach dydaktycznych, laboratoriach i pracowniach zajęć wymagających tej infrastruktury, w zakresie przewidzianym w programie kształcenia;
- 7) opis zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na wnioskowanym kierunku studiów, do których uczelnia zapewni dostęp;
- 8) kopie porozumień z pracodawcami albo ich deklaracji w sprawie przyjęcia określonej liczby studentów na praktyki.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podpisuje rektor uczelni kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w postaci elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą albo na informatycznym nośniku danych za pośrednictwem operatora pocztowego albo w siedzibie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składany na informatycznym nośniku danych sporządza się w jednym z formatów danych określonych dla dokumentów tekstowych lub tekstowo-graficznych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352 i 1579).

§ 16. 1. Wniosek o przywrócenie podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni zawieszono uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia zawiera informacje oraz załączniki, o których mowa w § 15 ust. 1 i 2, w zakresie niezbędnym do potwierdzenia usunięcia stwierdzonych naruszeń i spełniania przez tę jednostkę warunków do prowadzenia studiów na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podpisany w sposób określony w § 15 ust. 3 składa się w postaci, trybie i formie określonych w § 15 ust. 4 i 5.

Rozdział 4

Kierunki studiów, które są prowadzone jako jednolite studia magisterskie i jako studia drugiego stopnia oraz które mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie

§ 17. 1. Kierunki studiów: lekarski, lekarsko-dentystyczny, analityka medyczna, farmacja, fizjoterapia, weterynaria, prawo i prawo kanoniczne są prowadzone jako jednolite studia magisterskie.

2. Kierunki studiów związane z kształceniem w zakresie:

- 1) gałęzi prawa – są prowadzone jako studia drugiego stopnia;
- 2) psychologii, teologii, aktorstwa, konserwacji i restauracji dzieł sztuki, realizacji obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografii, reżyserii, scenografii, grafiki, malarstwa oraz rzeźby – mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie.

Rozdział 5

Filia i zamiejscowa podstawowa jednostka organizacyjna uczelni

§ 18. Warunkiem utworzenia zamiejscowej jednostki organizacyjnej uczelni w celu prowadzenia działalności dydaktycznej jest dysponowanie przez uczelnię w danej miejscowości odpowiednią infrastrukturą oraz zasobami bibliotecznymi.

§ 19. 1. Wniosek o udzielenie pozwolenia na utworzenie zamiejscowej jednostki organizacyjnej uczelni za granicą rektor uczelni składa do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w terminie co najmniej ośmiu miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia kształcenia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) uzasadnienie utworzenia jednostki wraz ze wskazaniem związku z misją uczelni i strategią jej rozwoju;
- 2) koncepcję kształcenia, w tym sposób zapewnienia studentom możliwości odbywania praktyk zawodowych;
- 3) przewidywaną wewnętrzną strukturę organizacyjną jednostki oraz sposób funkcjonowania jej organów;
- 4) przewidywane zatrudnienie oraz sposób realizacji obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich zamieszkałych na stałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) określenie zasad prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów, uwzględniających specyfikę prowadzenia działalności za granicą.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnianie warunków dotyczących infrastruktury niezbędnej do prowadzenia studiów oraz możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wraz z załącznikami podpisany w sposób określony w § 15 ust. 3 składa się w postaci, trybie i formie określonych w § 15 ust. 4 i 5.

5. Warunkiem funkcjonowania zamiejscowej jednostki organizacyjnej uczelni za granicą jest uzyskanie uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia po spełnieniu warunków określonych w art. 11 ustawy i w § 2–14 i § 17 oraz prowadzenie kształcenia na tym kierunku.

§ 20. 1. Warunkiem funkcjonowania zamiejscowej jednostki organizacyjnej uczelni, o której mowa w § 18, w formie:

- 1) zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni – jest prowadzenie w tej jednostce kształcenia na co najmniej jednym kierunku studiów;
- 2) filii – jest prowadzenie kształcenia w co najmniej dwóch podstawowych jednostkach organizacyjnych uczelni.

2. Zamiejscowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić kształcenie po spełnieniu warunków określonych w art. 11 ustawy oraz w § 2–14 i § 17, odrębnie dla każdego kierunku studiów.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

§ 21. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy, w celu doskonalenia programu kształcenia dla kierunku studiów prowadzonego w dniu 10 października 2014 r., może dokonywać zmian:

- 1) zajęć określonych w programie studiów, za które student może uzyskać łącznie do 50% punktów ECTS,
- 2) łącznie do 30% ogólnej liczby efektów kształcenia

– według stanu obowiązującego w dniu 10 października 2014 r.

§ 22. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca:

- 1) studia pierwszego stopnia na kierunku prawo, prawo kanoniczne lub na kierunku związanym z kształceniem w zakresie gałęzi prawa albo w zakresie analityki medycznej,
- 2) studia drugiego stopnia na kierunku prawo, prawo kanoniczne lub na kierunku związanym z kształceniem w zakresie analityki medycznej

– może je prowadzić do zakończenia cyklu kształcenia rozpoczętego przed dniem 1 października 2015 r.

2. Uprawnienia podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni do prowadzenia:

- 1) studiów pierwszego stopnia na kierunkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1,
- 2) studiów drugiego stopnia na kierunkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2

– wygasają z dniem zakończenia ostatniego cyklu kształcenia rozpoczętego przed dniem 1 października 2015 r.

§ 23. Uprawnienia podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni do prowadzenia studiów na kierunku związanym z kształceniem w zakresie fizjoterapii wygasają:

- 1) z dniem zakończenia ostatniego cyklu kształcenia rozpoczętego przed dniem 1 października 2017 r. – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
- 2) z dniem 31 grudnia 2022 r. – w przypadku studiów drugiego stopnia.

§ 24. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni posiadająca w dniu wejścia w życie rozporządzenia uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia oraz uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w zakresie fizjoterapii, które do dnia 1 października 2017 r. nie zostaną cofnięte, zawieszane albo nie wygasną, z dniem 1 października 2017 r. uzyskuje uprawnienie do prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na kierunku fizjoterapia.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, o której mowa w ust. 1, dostosuje program kształcenia dla kierunku studiów związanego z kształceniem w zakresie fizjoterapii do wymogów określonych w rozporządzeniu w terminie do dnia 1 października 2017 r.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do czasu zakończenia kształcenia na studiach pierwszego stopnia lub studiach drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w zakresie fizjoterapii, minimum kadrowe dla wszystkich poziomów kształcenia stanowi minimum kadrowe, o którym mowa w § 13 ust. 1.

§ 25. Do wniosku o nadanie oraz wniosku o przywrócenie uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 26. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni dostosuje minimum kadrowe dla kierunku studiów prowadzonego w dniu wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) do wymogów określonych w § 9 ust. 2 i § 10 ust. 2 – w zakresie dotyczącym wymiaru zajęć prowadzonych przez samodzielnego nauczyciela akademickiego zaliczanego do minimum kadrowego dla kierunku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym – w terminie do dnia 1 października 2018 r.;
- 2) do pozostałych wymogów określonych w rozporządzeniu – w terminie do dnia 1 października 2017 r.

2. W okresie od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 1 października 2018 r. minimum kadrowe dla kierunku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym może stanowić:

- 1) co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz
- 2) co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, dla których uczelnia, w skład której wchodzi podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, o której mowa w ust. 1, jest podstawowym miejscem pracy.

3. Do minimum kadrowego, o którym mowa w ust. 2, mogą zostać zaliczone osoby, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy, również w przypadku gdy uczelnia nie jest ich podstawowym miejscem pracy.

§ 27. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, która:

- 1) w dniu wejścia w życie rozporządzenia posiada uprawnienie do prowadzenia studiów na kierunku lekarskim,
- 2) uzyska uprawnienie do prowadzenia studiów na kierunku lekarskim w wyniku rozpatrzenia wniosku złożonego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia

– dostosuje program kształcenia dla tego kierunku studiów oraz infrastrukturę dydaktyczno-naukową do wymogów określonych w rozporządzeniu w terminie do dnia rozpoczęcia cyklu kształcenia w roku akademickim 2017/2018.

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2016 r., z wyjątkiem § 17 ust. 1 w zakresie dotyczącym studiów na kierunku fizjoterapia, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 r.³⁾

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: wz. *A. Bobko*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. poz. 1370), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1311).